

Aika 17.06.2020, klo 14:23 - 16:18

Paikka Sähköinen kokous / Perunkajärven kylätila, Perunkajärven Leirikeskuksentie 84

Käsitellyt asiat

- § 26 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 27 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 28 Ajankohtaiset asiat**
- § 29 Rovaniemen kaupungin yksityistiekäytäntöjen päivitys 2018**
- § 30 Kylienkehittämisjaoston talousraportti 1.1.-31.5.2020**
- § 31 Kylien Rovaniemi kehittämishanke**
- § 32 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**

Saapuvilla olleet jäsenet

Aarne Jänkälä, puheenjohtaja
Päivi Saarijärvi, 1. varapuheenjohtaja
Heli Rapakko
Hillevi Vitikka
Ilkka Ulkuniemi
Jaakko Huttunen
Kauko Leiviskä
Pekka Kunnari
Petri Niemi
Outi Kuvaja
Sanna-Mari Suopajarvi

Muut saapuvilla olleet

Satu Tuovinen, aluesihtööri, sihteeri
Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja
Esko-Juhani Tennilä, kaupunginhallituksen edustaja
Henriikka Heikinoja, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 15:15

Poissa

Anna Väänänen
Minna UusiAutti
Pekka Kuoksa
Veera Moilanen

Allekirjoitukset

Aarne Jänkälä
Puheenjohtaja

Satu Tuovinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Kauko Leiviskä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on 25 / 06.2020 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon www.rovaniemi.fi.

---

§ 26

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi sekä hyväksyy työjärjestyksen.

Päätös

Puheenjohtaja kävi läpi kaikki osanottajat. Poissa varsinaisista jäsenistä olivat Pekka Kuoksa, Veera Moilanen, Minna Uusiautti ja Anna Väänänen. Varajäsenistä läsnä olivat Outi Kuvaja ja Sanna-Mari Suopajarvi. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä hyväksyttiin työjärjestys. Todettiin, että läsnäolevien näkö- ja kuuloyhteys toimii.

---

§ 27

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastaja on Kauko Leiviskä ja varatarkastajana on Veera Moilanen.

Seuraavana vuorossa pöytäkirjantarkastajana on Veera Moilanen ja varatarkastajana Petri Niemi.

Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 24.6.2020.

Päätös

Kylien kehittämisjaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi Kauko Leiviskän ja varatarkastajaksi Petri Niemen. Seuraavina vuorossa ovat pöytäkirjantarkastajana Petri Niemi ja varatarkastajana Heli Rapakko.

Muilta osin kylien kehittämisjaosto päätti alueellisten palvelujen johtajan ehdotuksen mukaisesti.

---

§ 28

Ajankohtaiset asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Välikangas

heli.valikangas@rovaniemi.fi

alueellisten palvelujen johtaja

**Rovaniemen kaupungin lausunto / hallituksen esitysluonnos
laajakaistarakentamisen tuesta**

Kaupunginhallitus 8.6.2020 § 248

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee hallituksen esitystä laajakaistarakentamisen tuesta alueilla, joilla nopean laajakaistan kaupallista tarjontaa ei ole. Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettu laki mahdollistaisi laajakaistarakentamisen tukemisen valtion varoista.

Aiempi laki laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla (1186/2009) on ollut voimassa 2010 alusta lähtien ja tukiohjelmaan liittyvä hakemuksen jättöaika Liikenne- ja viestintävirastolle päättyi vuoden 2018 lopussa.

Euroopan komission vuodelle 2025 asettamien tavoitteiden mukaisesti eurooppalaisilla kotitalouksilla niin kaupungeissa kuin maaseudullakin olisi oltava mahdollisuus käyttää yhteyksiä, joiden siirtonopeus on vähintään 100 Mbit/s ja joka voidaan kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa. Esitetyllä tuella nopeiden laajakaistayhteyksien piiriin olisi tavoitteena saada noin 10 000 uutta kotitaloutta.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi hallituksen esitysluonnoksesta kaupungin lausuntoa 12.6.2020 mennessä.

Rovaniemen kaupunki on lausunut asiasta mm. seuraavaa:

Edellissä laajakaistalaissa oli perusteena, että kunta ei voi suoraan hakea tukea. Valtion tukea oli mahdollista hakea laajakaista-/ teleyritykset. Tämän johdosta ja yhtenä perusteena Rovaniemen kaupunki perusti laajakaistayrityksen, jonka tehtävä oli rakentaa sekä markkinaehtoisia ja tukikelpoisia laajakaista-alueita taloudellisesti kannattavasti.

Rovaniemen kaupunki päätti esittää lausunnossaan, että

- Esitetyssä uudistetussa laajakaistalaissa on huomioitava selkeät vastuut laajakaista-alueiden rakentamisvelvoitteista.
- Laista on poistettava kuntien maksuosuus ja vastuut.
- Laissa on määriteltävä selkeästi tuen perusteet ja määrä kiinteistökohtaisesti.
- Laajakaistan rakentamisvastuu tulee olla liikenne- ja viestintävirastolla, koska virastolla on tarvittava pohjatiedot olemassa olevista kuituyhteyksistä.
- Laissa tulee määritellä vastuut selkeästi viestinnästä.

Sekä

- Kunnan omarahoitusosuudesta tulisi kokonaan luopua.
- Valtion tuen osuus vähintään 66 % ja toteutajan 34 %

-
- Asetukseen esitetyt kuntien maksuosuuskriteerit ovat kestävämmät Lapin kannalta, koska niissä ei huomioida lainkaan kuntien laajuutta. Rakennettavan verkon pituus/asukas on Lapissa moninkertainen eteläisimpiin kuntiin verrattuna pitkistä välimatkoista johtuen ja siitä huolimatta asetusluonnoksen kriteerit nostavat Lapin kuntien maksuosuudet joko korkeimpaan tai toiseksi korkeimpaan luokkaan.
  - Haja-asutusalueiden laajakaistapalveluiden suurin haaste on vähäinen asiakasmäärä ja siksi kaiken asiakaspotentiaalin hyödyntäminen on keskeistä, laista tulee poistaa tarpeeton jaottelu vakituisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin, yhteydet tulee varmistaa kaikki toiminnalliset alueet huomioiden.
  - Lakiesityksessä on esitetty 5 milj. euroa koko Suomeen. Esitetty rahasumma on pieni jo Rovaniemen kaupungin ei-markkinaehtoisten alueiden tasavertaiselle rakentamiselle.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös

Kylien kehittämisjaosto merkitsi asian tiedoksi.

Elinvoimalautakunta, § 20,25.02.2020
Kyltien kehittämisjaosto, § 22,18.05.2020
Kyltien kehittämisjaosto, § 29, 17.06.2020

§ 29

Rovaniemen kaupungin yksityistiekäytäntöjen päivitys 2018

ROIDno-2018-3532

Elinvoimalautakunta, 25.02.2020, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti Karjalainen

antti.karjalainen@rovaniemi.fi

kunnossapitopäällikkö

Liitteet

- 1 Roikpki_yksityistieavustusperusteet_M1.pdf
- 2 Liite3_Yksityistien_kunnossapitosopimus_M1.pdf
- 3 Liite2_Yksityisteiden_kunnossapitoavustus_M1.pdf
- 4 Liite1_Ykstien_kunnossapitoavustushakemus_M1.pdf
- 5 Roikpki_yksityistieavustusperusteet_M2.pdf
- 6 Liite3_Yksityistien_kunnossapitosopimus_M2.pdf
- 7 Liite2_Yksityisteiden_kunnossapitoavustus_M2.pdf
- 8 Liite1_Yksityistien_kunnossapitoavustushakemus_M2.pdf
- 9 Roikpki_yksityistieavustusperusteet_M3.pdf
- 10 Liite2_Yksityisteiden_kunnossapitoavustus_M3.pdf
- 11 Liite1_Yksityistien_kunnossapitoavustushakemus_M3.pdf

Yksityisteiden tienpitovelvollisuus kuuluu tiekunnalle ja yksityistien osakkaille. Kunta voi päätöksellään (YksTL 84 §) avustaa yksityisteiden tienpitoa, joka käsittää kunnossapidon ja rakentamisen, myöntämällä avustuksia päätöksiensä mukaan. Yksityisteiden ja tiekuntien avustaminen ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä.

Rovaniemen kaupunki on tukenut merkittävästi yksityisteiden hoitoa ja kunnossapitoa. Kunnossapitoavustuksia on maksettu vuosittain noin 550 yksityistielle. Kunnossapitoavustettavien teiden yhteispituus on noin 190 km. Kaupungin ympärivuotisessa kunnossapidossa on vuoden 2019 lopussa noin 500 yksityistietä, joiden yhteispituus on noin 330 km.

Yksityistielaki (560/2018) uudistettiin 1.1.2019. Uudistettu laki vastaa nykypäivän tarpeita ja kirjoitustapaa selkeytettiin. Asiakokonaisuudet on järjestetty uudelleen ja pykälät on otsikoitu.

Laki muutti kuntien tehtäviä sekä kunnan avustuskäytäntöjä. Uuden lain myötä yksityistielain mukaisen kunnan avustuksen ehtona on, että yksityistielle on perustettu tiekunta. Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot tulee olla ajan tasalla Maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä sekä Väyläviraston tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Digiroad).

Uuden lain voimaantultua kaupunginhallitus päätti 25.2.2019 kokouksessa, että tiekunnat tulee olla perustettuna 30.5.2020 mennessä. Voimassa olevat kunnossapito-

ja avustussopimukset tai vanhan käytännön perusteella syntyneet yksityisteiden kunnossapito- ja avustussopimukset irtisanottiin päättymään siten, että niiden viimeinen voimassaolopäivä on 30.5.2020. Vanhan käytännön perusteella syntyneet, kiinteistöjen omien teiden sekä ns. sopimusteiden erityisperusteiset ja valikoivat kunnossapito- ja avustussopimukset irtisanoitaan päättymään siten, että niiden viimeinen voimassaolopäivä on 30.5.2020.

Yhdyskuntatekniikan määrärahat ovat perusparantamisavustukseen 100 000,00€, kunnossapitoavustukseen 520 000,00 ja yksityisteiden valaistuksen on käytetty 30 000,00€.

Yhdyskuntatekniikan yksikkö on laatinut kolme (3) erillaista avustusvaihtoehtoa Rovaniemen kaupungin alueella oleville yksityisteille. Vaihtoehdoissa on otettu huomioon, että avustus on yhdenvertaista, oikeudenmukaista ja tasapuolista. Aikaisemmin ollut kolmen vakituisen asunnon sääntö on poistettu kaikista vaihtoehdoista.

Tiekunnille myönnettävä avustussumma, avustettavaa tiekilometriä kohti, määritetään määrärahan ja avustuskelpoisten tiekilometrien perusteella.

Vaihtoehto 1. Kunnossapito tai rahallinen avustus

Tiekunta saa päättää, että ottako se tiekunnan tielle Rovaniemen kaupungin kunnossapidon vai rahallisen avustuksen. Mikäli tiekunta ottaa kunnossapidon, peritään tiekunnalta avustussumman ylittävä osuus takaisin. Tiekunnan omavastuuna vähennetään 50 m/ vakituisesti asuttu kiinteistö.

Vaihtoehto 2. Osittainen kunnossapito

Tiekunnalle myönnetään kunnossapitoavustuksena osan kunnossapitotöistä. Avustuksena tehtävät työt määritetään avustussumman perusteella.

Vaihtoehto 3. Rahallinen avustus

Tiekunnille maksetaan kunnossapitoavustus rahallisena avustuksena. Tiekunnan omavastuuna vähennetään 50 m/ vakituisesti asuttu kiinteistö.

Yksityistielain mukaisten tiekuntien perustaminen tulee viivästyään yli 30.5.2020. Tie kuntien valmiudet toimintansa käynnistämiseen ovat keskeneräiset, toimintojen käynnistämistä hidastaa yksityistietoimitusten määrä, y-tunnusten hankinta pankkien vaatimuksesta, tiekuntien taloudellinen ja toiminnallinen valmius tiensä kunnossapidon aloittamiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Kujala, toimialajohtaja

Elinvoimalautakunta päättää, että kaupunginhallituksen määrittämää määräaika 30.5.2020 siirretään 31.12.2020 voimaantulevaksi ja, että yksityistie avustusmalli vaihtoehtoista pyydetään kylien kehittämisjaoston lausunto.

Päätös

Elinvoimalautakunnalle asiaa esitteli TIKO-tieisännöitsijä Jorma Pöllänen. Lautakunta kuuli asiassa myös kaupungininsinööri Olli Peuraniemeä ja kunnossapitopäällikkö Antti Karjalaista.

Toimialajohtajan muutettu ehdotus:

Elinvoimalautakunta päättää, että kaupunginhallituksen määrittämää määräaika 30.5.2020 siirretään 31.12.2020 voimaantulevaksi ja, että yksityistieavustusmallivaihtoehtoista pyydetään kylien kehittämisjaoston lausunto ja että tiekuntien määrän selvittyä syksyllä 2020 laaditaan ennakkovaikutusten arviointi avustusmallista huomioiden yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus.

Lautakunta päätti yksimielisesti toimialajohtajan muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Kylien kehittämisjaosto, 18.05.2020, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:
Heli Välikangas
heli.valikangas@rovaniemi.fi
alueellisten palvelujen johtaja

Liitteet

- 1 Leikkipaikat kartta 2019
- 2 Yksityistiejärjestelmän oikeudellinen arviointi - FINAL 2020 05 12 (ID 663783).pdf

Elinvoimalautakunta päätti kokouksessaan 25.2.2020 § 20, että kaupunginhallituksen määrittämää määräaika 30.5.2020 yksityistietä koskevien uusien käytäntöjen voimaantulosta siirretään alkavaksi 31.12.2020 ja että yksityistieavustusmallivaihtoehtoista pyydetään kylien kehittämisjaoston lausunto ja että tiekuntien määrän selvittyä syksyllä 2020 laaditaan ennakkovaikutusten arviointi avustusmallista huomioiden yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus.

Yhdyskuntatekniikan yksikkö on laatinut konsultin kanssa kolme (3) erilaista avustusvaihtoehtoa Rovaniemen kaupungin alueella oleville yksityisteille.

Vaihtoehto 1. Kunnossapito tai rahallinen avustus

- Tiekunta saa päättää, että valitsee se tiekunnan tielle Rovaniemen kaupungin kunnossapidon vai rahallisen avustuksen.
- Mikäli tiekunta valitsee kunnossapidon, peritään tiekunnalta avustussumman ylittävä osuus takaisin.
- Tiekunnan omavastuuna vähennetään 50 m/ vakituisesti asuttu kiinteistö.
- Alle 500 metrin tiet eivät sisälly kaupungin kunnossapidon piiriin.
- Alle 100 metrin tiet eivät sisälly kaupungin avustuksen piiriin.

Vaihtoehto 2. Osittainen kunnossapito

- Tiekunnalle myönnetään kunnossapitoavustuksena osan kunnossapitotöistä.
- Avustuksena tehtävät työt määritetään avustussumman perusteella.
- Avustettavan tien pituus vähintään 100 metriä.

Vaihtoehto 3. Rahallinen avustus

- Tiekunnalle maksetaan kunnossapitoavustus rahallisena avustuksena.
- Tiekunnan omavastuuna vähennetään 50 m/ vakituisesti asuttu kiinteistö.
- Alle 100 metrin tiet eivät sisälly kaupungin avustuksen piiriin

Käytettävissä olevat määrärahat:

Kunnossapito	520 000 €
Yksityisteiden valaistus	30 000 €
Perusparannus- ja rakentaminen	100 000 €

Tiekunnalle myönnettävä avustussumma avustettavaa tiekilometriä kohti ja määritetään määräraha avustuskelpoisten tiekilometrien perusteella.

- Kaupungin ympärivuotisen kunnossapidon piirissä on n. 330 km yksityistieverkosto
- Avustettavien teiden pituus on n. 190 km

Taulukko kaupungin vuosittaisista määrärahoista yksityisteihin hoitoon sekä puisto ja leikkipaikkojen ostopalveluihin:

	TP 2019	TA 2020	Muutos
Yksityistiet	558 000 €	528 000 €	- 30 000 €
Puistot ja leikkipaikat	1 011 520 €	1 161 349 €	+ 149 829 €

Ympäristö- ja puistorakentamiseen on em. menojen lisäksi talousarviossa 600 000 euroa investointimääräraha Kesällä 2020 toteutetaan hyväksytyjen tarjousten mukaisesti leikkipaikkojen peruskorjaukset seuraavasti:

- Kirkkolammenpuiston leikkipaikka 194 470 euroa
- Aatenpuiston leikkipaikka 227 829 euroa

Investointiohjelmassa on lisäksi Puistolammen leikkipaikan peruskorjaus, jonka toteutus ajoittuu syksylle 2020.

Kartta Rovaniemen kaupungin ylläpitämistä leikkipaikoista on liitteenä.

Yksityistieavustusmallin muutos koskee n. 10 500 Rovaniemen kaupungin yleiskaava-alueella ja kaava-alueen ulkopuolella asuvaa kuntalaista. Suurin osa näistä asukkaista asuu kaupungin kunnossapidon piirissä olevien kadunomaisten teiden varsilla. 1. vaihtoehdon mukaisesti yli 85 %:a näistä teistä ei voi saada vastaava palvelua jatkossa. Lisäksi merkittävä osa jää myös rahallisen avustuksen ulkopuolelle esitettyjen rajausten vuoksi, koska kadut ovat lyhyitä ja niiden varsilla on paljon vakituisesti asuttuja kiinteistöjä. Mallit suosivat harvaan asuttua maaseutua, jossa esim. yli 11 km tien päässä ympärivuotisesti asuttu kiinteistö saa nykyisin rahallista avustusta n. 1 500 euroa ja jatkossa esitetyn mallin mukaisesti n.15 000 euroa. Kaupungin kunnossapitokustannuksiksi on ilmoitettu 1 333 €/km.

Kuntalain 7 §:n 1 momentin mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät. Säännöksen peruserä on ollut voimassa 1800-luvun jälkipuoliskolta asti. On selvää, että yksityisteiden tienpidon avustaminen on kunnan toimialalle kuuluvaa toimintaa, joka todetaan myös yksityistielain 84 §:ssä. Näin ollen aiemmin voimassa olleiden itsehallintoa koskevien säännösten aikaiset oikeuseräaatteet ja oikeuskäytäntö ovat, nykyaikaan sovellettuina, edelleen merkityksellisiä. Kun voimassa olevan järjestelmän kumoamisesta ja sen korvaamisesta uudella järjestelmällä päätetään, on noudatettava hallinto-oikeudellisia oikeuseräaatteita.

Perustuslain 6 §:n 2 momentin mukaan ketään ei saa asettaa ilman hyväksyttävää perustetta eriarvoiseen asemaan esimerkiksi asuinpaikan perusteella. Yksityisteiden kunnossapidon merkitys on olennainen asia asuinpaikan vapaalle valinnanmahdollisuudelle. Teyhteys on elämisen ja asumisen perusedellytys työssäkäynnille, yritystoiminnalle, oppilaskuljetukselle, palvelujen saatavuudelle ja saavutettavuudelle, perusturvallisuudelle ja avun saannille hätätilanteissa. Valtakunnallinen tavoite on, että yli 75 vuotiaista 93-95 % asuu kotona. Käytäntö on osoittanut, että tuolloin alkaa myös tarve kohdennetuille vanhuspalveluille.

Hallintolain 6 §:n mukaan luottamuksen eli oikeutettujen odotusten suoja sisältää vaatimuksen siitä, että viranomaisen on toiminnassaan otettava huomioon yksityisen oikeutetut odotukset ja turvattava ne. Yksityisen tulee voida luottaa siihen, että viranomaisen toiminta ei yllättäen muutu siltä osin kuin se vaikuttaa yksityisen oikeuteen tai etuun kielteisesti. Nykyisellä yksityisteiden avustusjärjestelmällä saattaa olla merkitystä siltä kannalta, että se saattaisi tuottaa luottamuksensuojaa niille kiinteistöille, jotka nauttivat kaupungin tarjoamia etuja tällä hetkellä. Luottamuksensuojan puolesta puhuu se, että Rovaniemen maalaiskunta on aikoinaan rakentanut suuren osan teistä ja ottanut vastatakseen yleiskaava-alueen teiden kunnossapidon. Järjestelmä on ollut voimassa pitkään, myös yhdistyneen Rovaniemen kaupungin aikana. Etu on ollut huomattava, jolloin myös menetys on erityisen merkityksellinen niille, joihin se kohdistuu.

Nykyisen yksityisteiden avustusjärjestelmän muutostarve ei ole lähtenyt kuntalaisista eli em. teiden varsilla asuvista asukkaista. He kokevat nykyjärjestelmän palvelevan heitä hyvin ja ovat pääosin tyytyväisiä siihen. Nykyinen järjestelmä ottaa huomioon laajan kunnan erityispiirteet ja olemassa olevan asutuksen sijoittumisen myös maaseutualueelle ja turvaa samalla kylien palvelut. Asukkaiden valtava kiinnostus yksityistieinfo -tilaisuuksiin on osoittanut asian tärkeyden maaseudun asukkaille. Osallistava valmistelu ja asukkaiden näkemyksen huomioon ottaminen ovat lähidemokratian kulmakiviä.

Kaikkien avustusmallien kriittiset kohdat liittyvät hallinto-oikeudellisten periaatteiden kannalta tien pituudelle asetettuihin rajoihin ja omavastuuosuuksiin.

- Ne tiekunnat/kiinteistönomistajat, joilla on lyhyitä, alle rajojen jääviä tieosuuksia, joutuvat epäedullisempaan asemaan kuin pitempien tieosuuksien haltijat (yhdenvertaisuus).
- Kyseenalaisuutta lisää se, jos tiekunta on nykyisessä järjestelmässä tuen piirissä ja menettäisi uudessa järjestelmässä sen (luottamuksensuoja).
- Omavastuuosuutta voidaan arvostella niiden kiinteistöjen osalta, jotka tähän asti ovat saaneet tuen, mutta menettäisivät sen jatkossa.
- Vaihtoehto 1. on maininta, että mikäli tiekunta valitsee kunnossapidon, peritään tiekunnalta avustussumman ylittävä osuus takaisin. Kuka on valmis ostamaan palvelun, jonka hinta ei ole enakkoon tiedossa?
- Vaihtoehdot lisäävät huomattavasti kustannusrasitetta yleiskaava-alueen asukkaille ja todennäköisesti heikentäisivät myös palvelutasoa.
- Malli toisaalta mahdollistaa harvaan asutun maaseudun pitkien teiden siirtymisen kaupungin kunnossapidon piiriin, joka tuo kaupungille huomattavat lisäkustannukset nykyiseen rahalliseen avustusvaihtoehtoon verrattuna.

Valaistusavustus

Valaistusavusta koskevan mallin mukaan kaupunki luovuttaisi tiekunnille kaupungin omistamat valaistuslaitteet, joiden ylläpidosta ja muista kustannuksista kaupunki tällä hetkellä vastaa. Tiekunnille asetettaisiin laitteiden edelleen luovutusrajoitus ja kustannusvastuu niiden käytöstä. Kaupunki tukisi rahallisin avustuksin ylläpitoa ja käyttöä.

Omistusoikeus valaistusjärjestelmiin ei siirry tiekunnille kaupungin hallinnollisella päätöksellä tai suoraan yksityistielain nojalla. Niiden omistussuhteen muuttumiseen tarvitaan yksityisoikeudellinen oikeustoimi, kuten kauppa tai käyttöoikeussopimus. Sopimus luonnollisesti edellyttää molempien sopijapuolten (kaupunki/tiekunta) hyväksyntää. Mallissa tiekuntaa tavallaan painostettaisiin ottamaan valaistuslaitteet uhkana, että muutoin avustus menetetään. Tällainen kauppa taikka muu sopimus voidaan katsoa oikeustoimilain perusteella kohtuuttomaksi ja pätemättömäksi. Hallintolain 6 §:n mukaan saatettaisiin katsoa, että kaupunki olisi käyttänyt toimivaltaansa muuhun kuin mihin se on tarkoitettu.

Rovakaira Oy:ltä on pyydetty ja se on antanut lausunnon kustannuksista, jotka aiheutuvat jos katuvalaistus siirretään tiekunnan maksettavaksi. Esimerkissä on

arvioitu Nivankylän neljä yksityistietä (Hiukantie, Yli-Nikkiläntie, Pyöryäntie, Alarahkontie) siirtämisestä omiin mittauksiin. Kustannusarvio on n. 3 500 euroa/tie koostuen liittymismaksuista, mittaroinnista, ulkomittauskeskuksesta ja kaapeloinnista. Hinnassa ei ole huomioitu valaistuksen syttymis- ja sammutusautomaation, eikä elohopealamppujen mahdollisia vaihtokustannuksia. Vuotuiset sähkön siirtomaksut ko. neljälle tielle ovat nyt 1 785 euroa ja erillisinä sähkönkäyttöpaikkoina n. 2 520 euroa (nousu 41 %).

Rovaniemellä asemakaava-alueen ulkopuolella kuluu sähköenergiaa tievalaistukseen (mukana myös mm. latuvalaistuksia) n. 650 MWh/v ja sähkön siirtomaksuihin yhteensä n. 48 000 €/v. Siirryttäessä yksittäisten mittausten taakse kustannukset kasvavat nytytilanteesta kymmeniä prosentteja.

Avustus huomioidenkin avustusmallin mukaiset toimenpiteet lisäävät tiekuntien kustannusrasitetta huomattavasti nykytilanteeseen verrattuna. Luottamuksensuojalle on annettu enemmän painoa tämänkaltaisissa tilanteissa, joissa hallintopäätöksen kohteena olevan oikeussubjektin asema merkittävästi heikkenisi hallintopäätöksen seurauksena.

Suomen ympäristökeskus ja Motiva ovat valinneet Rovaniemen kaupungin yhdeksi kiertotalouden edelläkävijäkunnaksi yhdeksän muun kunnan kanssa Suomessa. Rovaniemen kaupunki, Napapiirin Energia ja Vesi Oy sekä Napapiiri Residuum Oy ovat yhdessä laatineet kiertotalouden tiekartan. Tiekarttatyön tavoitteena on luoda yhteinen tahtotila konkreettisista keinoista ja uusista liiketoimintamahdollisuuksista, joilla vauhditetaan Rovaniemen aluetta arktisen kiertotalouden edelläkävijäksi. Tiekartan yhtenä teemana on liikkuminen ja logistiikka. Vihreä logistiikka kohdassa tavoitteeksi on asetettu yhteistyön lisääminen alueen logistiikkatoimijoiden (kuljetusyritykset) välillä yhteiskuljetusten mahdollistamiseksi esim. jo luotua digitaalista alustaa hyödyntäen. Jätteiden kuljetus on siirtymässä kiinteistökohtaisesta hajautetusta mallista keskitetyksi kuntien hoidettavaksi. Yksityisteiden hoidon mallivaihtoehdoissa ollaan siirtymässä täysin päinvastaiseen hajautettuun toimintatapaan, joka ei edistä millään osin kaupungin asettamia ja hyväksymiä arktisen kiertotalouden tavoitteita.

Nykyisen yksityisteiden avustusjärjestelmän taloudellinen merkitys kaupungille on erittäin pieni verrattuna esim. puisto- ja leikkipaikkoihin käytettäviin määrärahoihin. Toisaalta palvelu on erittäin tärkeä yksityisteiden varrella asuville kuntalaisille, jotka maksavat myös huomattavan määrän kiinteistövero. Yksityistielain vaikutuspiirin alueelta kaupunki saa vuosittain kiinteistöverotulot n.10 milj. euroa vuodessa.

Avustusjärjestelmän jatkaminen on "tahtokysymys", joka on kaupungin omassa harkinnassa oleva asia; juridinen perusta lähtee sekä yksityistielaista että kuntalaista.

Valittavan toimintatavan ratkaisu vaikuttaa osaltaan merkittävästi Rovaniemen kaupungin kylästrategian 2025 "Elinvoimaisilla kylillä on hyvä elää ja yrittää" toteutumiseen (vrt. myös kaupungin muut strategiat).

HHP Asianajotoimisto Oy/varatuomari Mikko Erkkilän lausunto yksityistiejärjestelyn oikeudellisesta arvioinnista on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto esittää lausuntonaan elinvoimalautakunnalle seuraavaa:

1. Nykyiset ja uudet yleiskaava-alueen tiet säilyvät nykyisen käytännön mukaisesti kaupungin ympärivuotisen kunnossapidon piirissä.
2. Yleiskaava-alueen ulkopuolisille yli 100 metrin teille myönnetään nykyisen käytännön mukainen kaupungin ympärivuotinen kunnossapito tai rahallinen avustus. Avustussummiin tehdään tasakorotukset vastaamaan tämän päivän kustannustasoa. Käytössä oleva avustussumma on ollut sama jo vuodesta 2005 alkaen.
3. Yksityistiejärjestelyistä päätettäessä huomioidaan yksityistielaki (560/2918).
4. Ikääntyvän henkilön kotona asumisen mahdollistamiseksi otetaan käyttöön pihatien aurausavustus.
  - Hakijan ikä on vähintään 75 vuotta ja hänellä on fyysinen rajoite.
  - Asuinrakennuksen on hakijan vakituudessa ympärivuotisessa asuinkäytössä.
5. Perusparantamis- ja rakentamisavustuksiin tarkoitettua 100 000 euron määrärahaa tulee nostaa.
6. Kaupunki vaatii, että valtion tulee lisätä kunnossapitomäärärahoja yksityistieverkoston ylläpitoon. Lisäksi määrärahojen jaossa tulee ottaa huomioon kuntien erilaisuus, joita Rovaniemen kaupungissa ovat suuri pinta-ala, laaja kyläverkosto, sekä liikenteen ja palvelujen saavutettavuuden asettamat vaatimukset.
7. Yleiskaava-alueiden valaistusjärjestelmä pysyy kaupungin hoidossa ja omistuksessa.
8. Yhdyskuntatekniikan yksikkö vastaa kaikilta osin kokonaisuuden hallinnasta.

Yksityistieavustusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä olisi yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta oikeudellisesti merkityksellinen hetki tarkastella kaupungin katuverkoston ajantasaisuutta.

Jaosto pyrkii edelleen edesauttamaan, että yksityisteille perustetaan tiekunta. Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot tulee olla ajan tasalla Maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä sekä Väyläviraston tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.

Päätös

Alueellisten palvelujen johtajan muutettu päätösesitys:

Kylien kehittämisjaosto edellyttää ennen lausunnon antamista, että yhdyskuntatekninen yksikkö laatii taloudelliset laskelmat esitetyistä eri vaihtoehdoista ja siitä, että Rovaniemen kaupunki kunnostaa kaikki yleiskaava-alueen ja kaava-alueen ulkopuoliset tiet. Edellytyksenä on, että tien alueella on vähintään yksi ympärivuotisesti asuttu kiinteistö. Laskelman pohjana ovat ne tiet, jotka ovat jo tällä hetkellä kaupungin kunnossapidon taikka rahallisen avustuksen piirissä. Lisäksi em. tiet merkitään kartalle, josta nähdään nykyisten yksityisteiden hoidon kattavuus.

Henriikka Heikinoja poistui kello 17:01.

Kyltien kehittämisjaosto päätti yksimielisesti alueellisten palvelujen johtajan muutetun päätösesityksen mukaisesti.

Kyltien kehittämisjaosto, 17.06.2020, § 29

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Välikangas

heli.valikangas@rovaniemi.fi

alueellisten palvelujen johtaja

Liitteet

1 Yksityistiet mallien arviointi kustannukset .pdf

2 Yksityistiet kunnostuskustannukset.pdf

3 Kartta avustettavista teistä .pdf

Kyltien kehittämisjaosto edellytti kokouksessaan 18.5.2020 § 22 ennen lausunnon antamista, että yhdyskuntatekninen yksikkö laatii taloudelliset laskelmat esitetyistä eri vaihtoehdoista ja siitä, että Rovaniemen kaupunki kunnostaa kaikki yleiskaava-alueen ja kaava-alueen ulkopuoliset tiet. Edellytyksenä on, että tien alueella on vähintään yksi ympärivuotisesti asuttu kiinteistö. Laskelman pohjana ovat ne tiet, jotka ovat jo tällä hetkellä kaupungin kunnossapidon taikka rahallisen avustuksen piirissä. Lisäksi em. tiet merkitään kartalle, josta nähdään nykyisten yksityisteiden hoidon kattavuus.

Yhdyskuntatekninen toimi on laatinut konsultin toimesta laskelmat (**liite**) esitetyistä kolmesta vaihtoehdoista, jotka eivät perustu nykyisiin yksittäisiin kunnossapidon /avustuksen piirissä olevien teiden määrään vaan kokonaiskilometreihin ja satunnaisesti otettuihin kiinteistöjen kokonaismääriin (1 000 - 3 000 kiinteistöä). Pyydettyjen laskelmien tarkoituksena oli avata päätöksenteon pohjaksi näkemys siitä, kuinka paljon nykyisistä vakituisesti asutuista kiinteistöistä jää esitetyissä vaihtoehdoissa järjestelmän ulkopuolelle. Laskelmista on jätetty pois vaihtoehto, jossa jatkuisi kaupungin kunnossapito, joka on rajattu yli 500 metriä ylittävälle teille vähennettynä 50 metrin omavastuu/kiinteistö. Vastaavasti harvaan asutuille ja pitkille teille esitetty määräraha moninkertaistaa tuen suuruuden. Näiden teiden varsilla on paljon myös vapaa-ajanasuntoja, joille hyöty on merkittävä, koska tuki kohdistuu tiekunnalle. Esitetyt vaihtoehdot eivät kohtele yhdenvertaisesti, tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti niitä tiekuntia/kiinteistönomistajia, joilla on lyhyitä alle rajojen jääviä tieosuuksia. Rajausten vuoksi tukien ulkopuolelle jäävien teiden osuus kokonaismäärästä on erittäin merkittävä.

Kaupungin verkkosivulla on nähtävissä kartta, josta voi valita kaikki kaupungin kunnossapidon piirissä olevat yksityistiet ja ELY-keskuksen huoltamat tiet. Lisäksi **liitteenä** on kartta rahallisen avustuksen piirissä olevista teistä.

Teiden osalta on laadittu laskelmat niiden kunnostamiskustannuksista (**liite**), joiden minimitaso on 2,6 milj. euroa (5 000 €/km) ja maksimitaso 11,6 milj. euroa (22 000 €/km). Teiden kunnostamiseen esitetään varattavaksi kaupungin budjettiin vuositasolla 100 000 euron avustuspääräraha. Määräraha on erittäin pieni verrattaessa esim. yhden leikkipuiston kunnostusta, johon käytetään yli 200 000 euroa.

Kuntaliiton yleiskirjeen 10/2018 mukaan uusi yksityistielaki ei rajoita kuntien yksityistieavustuksia. Kunta voi vapaasti päättää avustusten myöntämisestä. Avustus voidaan antaa rahana, talvikunnossapitona, tievalaistuksen ylläpitona ym. Avustusten on oltava tasapuolisia ja ennakoitavia.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto esittää lausuntonaan em. perusteluin elinvoimalautakunnalle seuraavaa:

1. Nykyiset ja uudet kaavoitettavat yleiskaava-alueen tiet säilyvät nykykäytännön mukaisesti kaupungin ympärivuotisen kunnossapidon piirissä, joiden varrella on vähintään yksi ympärivuotisesti asuttu kiinteistö.
2. Ne yli 100 metrin tiet, joiden varrella on vähintään yksi ympärivuotisesti asuttu kiinteistö säilyvät nykyisen järjestelmän mukaisesti rahallisen avustuksen piirissä. Avustussummiin tehdään tasokorotukset vastaamaan tämän päivän kustannustasoa. Käytössä oleva avustussumma on ollut sama jo vuodesta 2005 alkaen.
3. Yksitystiejärjestelyissä huomioidaan yksityistielain (560/2918) ja kuntalain (410/2015) mukaiset edellytykset ja mahdollisuudet.
4. Ikääntyvän henkilön kotona asumisen mahdollistamiseksi otetaan käyttöön pihatien aurausavustus:
  - Hakijan ikä on vähintään 75 vuotta ja hänellä on fyysinen rajoite.
  - Asuinrakennus on hakijan vakituudessa ympärivuotisessa asuinkäytössä.
5. Perusparantamis- ja rakentamisavustuksiin tarkoitettua 100 000 euron määrärahaa tulee korottaa.
6. Kaupunki vaatii, että valtion tulee lisätä kunnossapitomäärärahoja yksityistieverkoston ylläpitoon. Lisäksi määrärahojen

jaossa tulee ottaa huomioon kuntien erilaisuus, joita Rovaniemen kaupungissa ovat suuri pinta-ala, laaja kyläverkosto, sekä liikenteen ja palvelujen saavutettavuuden asettamat vaatimukset.

7. Yleiskaava-alueiden valaistusjärjestelmä pysyy kaupungin hoidossa ja omistuksessa.

8. Yhdyskuntatekniikan yksikkö vastaa kaikilta osin kokonaisuuden hallinnasta.

Yksityistieavustusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä olisi yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta oikeudellisesti merkityksellinen hetki tarkastella kaupungin katuverkoston ajantasaisuutta.

Kyliä kehittämisjaosto pyrkii edelleen edesauttamaan, että yksityisteille perustetaan tiekunta. Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot tulee olla ajan tasalla Maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä sekä Väyläviraston tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.

Päätös

Kyliä kehittämisjaosto päätti muilta osin yksimielisesti alueellisten palvelujen johtajan esityksen mukaisesti, mutta 1. kohta muutettiin seuraavaksi:

1. Kaupunki kunnostaa ja hoitaa omalla kustannuksellaan nykykäytännön mukaisesti nykyisten ja uusien kaavoitettavien yleiskaava-alueiden tiet sekä tiekuntien tiet, joiden varrella on vähintään yksi ympärivuotisesti asuttu kiinteistö.

Henriikka Heikinoja poistui kello 15:15.

Tiedoksi

Elinvoimalautakunta, kaupunginhallitus

---

§ 30

Kylienkehittämisjaoston talousraportti 1.1.-31.5.2020

ROIDno-2017-1142

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Ylinampa

jukka.ylinampa@rovaniemi.fi

talouspäällikkö

Liitteet

1 Talousraportti 5 Alueelliset palvelut

Kaupunginhallituksen 16.12.2019 § 492 hyväksymien Vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden kohdan 6.1. mukaan:

"Lautakunnan esittelijä vastaa siitä, että lautakunta käsittelee talousarvion toteutumista koskevan toiminta- ja talousraportin kuukausittain kokousten yhteydessä. Toiminta- ja talousraportin yhteydessä on annettava selvitys myös investointihankkeiden toteutumisesta ja niiden määrärahojen käytöstä. Raporttien perusteella on ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin, jotta määrärahojen puitteissa turvataan sovitut palvelut."

"Jokaisen talousarvion toteuttamisesta vastaavan on seurattava talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja ryhdyttävä tarvittaessa asian vaatimiin toimenpiteisiin."

Toukokuun kirjanpito valmistuu 15.6.2020. Tasaisen toteuman mukaan käyttöprosentin tulisi olla toukokuun jälkeen 41,67 %. Kylien kehittämisjaoston käyttöprosentti on toukokuun jälkeen 34,18 %.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto merkitsee tiedoksi liitteenä olevan talousraportin 1.1. - 30.5.2020.

Päätös

Kylien kehittämisjaosto merkitsi asian tiedoksi.

Tiedoksi

---

§ 31

Kylien Rovaniemi kehittämishanke

ROIDno-2019-3700

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Välikangas

heli.valikangas@rovaniemi.fi

alueellisten palvelujen johtaja

Kylien Rovaniemi -hankkeen toteutuksessa on edetty kylien kokeilutyöpajojen toteutukseen, joista ensimmäinen järjestettiin teemalla "kehittämisjaosto" (edellisessä kokouksessa yhteisesti sovitun mukaisesti) 8.6.2020 Keltakankaan auditoriossa. Kyläpajan toteutusta edelsi kehittämisjaoston kaikille jäsenille suunnattu "Kylätoiminnan osaajat ja asiantuntijat" -kysely. Kyselyyn vastasi yhdeksän kehittämisjaoston jäsentä. Vastaukset loivat perustan ensimmäisen kyläpajan suunnittelulle ja toteutukselle. Kehittämisjaosto-kyläpajan yhteinen keskustelu ja työskentely tuottivat seuraavien kyläpajojen teemat sekä ajankohdat. Kyläpajojen toteutus jatkuu teemalla "Puhelin- ja tietoliikenneyhteydet" 13.8.2020 Perunkajärvellä. Syyskuun aikana järjestetään kyläpaja teemalla "koko kaupungin kehittäminen", jossa painotus on "yrittämisen edellytykset maaseudulla". "Koko kaupungin kehittäminen" -teema jakautuu useampaan alateemaan ja kyläpajaan, jotka toteutetaan syys- ja lokakuun 2020 aikana. Alateemoja ovat turvallisuus, kouluverkko, hyvinvointi, lähipalvelut, yksityistiet ja houkuttelevat kylät. Lisäksi tulevan syksyn aikana toteutettaviksi kyläpajojen teemoiksi kiteytyi kehittämisjaoston yhteisessä työskentelyssä maisemanhoito ja julkinen liikenne sekä digiosaaminen. Tarkempi toteutusajankohta jäi näiden osalta vielä avoimeksi.

Kylien Rovaniemi-hanke I vaiheen toteutuskuvaus on oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto merkitsee annetun selontieon tiedoksi ja sitoutuu viemään yhteisesti sovittuja teemoja omalta osaltaan eteenpäin.

Päätös

Kylien kehittämisjaosto päätti alueellisten palvelujen johtajan ehdotuksen mukaisesti.

---

§ 32

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Alueellisten palvelujen johtaja

Avustuspäätös:

§ 44 37. KotiapuKuponki, 25.05.2020

§ 45 38. KotiapuKuponki, 25.05.2020

§ 47 39. KotiapuKuponki, 27.05.2020

§ 48 40. KotiapuKuponki, 27.05.2020

§ 49 41. KotiapuKuponki, 27.05.2020

§ 50 42. KotiapuKuponki, 29.05.2020

§ 51 43. KotiapuKuponki, 01.06.2020

§ 52 44. KotiapuKuponki, 11.06.2020

§ 53 45. KotiapuKuponki, 11.06.2020

§ 54 46. KotiapuKuponki, 11.06.2020

§ 55 47. KotiapuKuponki, 11.06.2020

Hankintapäätös:

§ 46 Palvelutuottaja / Totsec, 25.05.2020

Ehdotus

Esittelijä: Heli Välikangas, alueellisten palvelujen johtaja

Kylien kehittämisjaosto merkitsee edellä olevat viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää, että kylien kehittämisjaosto ei käytä otto-oikeutta edellä oleviin päätöksiin. Kylien kehittämisjaosto toteaa, että viranhaltijan päätökset ovat yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla paitsi julkisuuslain 24 § 32 kohdan mukaisesti salassapidettävät avustuspäätökset § 44-55. Päätöksiä koskevia pöytäkirjanotteita voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta. Puhelin 016 332 6014 tai sähköpostilla kirjaamo(at)rovaniemi.fi kirjaamon aukioloaikana (ma - pe klo 8.00 - 16.00).

Päätös

Kylien kehittämisjaosto päätti alueellisten palvelujen johtajan ehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakukielto

§29, §30, §31

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.